

**UCHWAŁA NR XXVI/164/2021
RADY POWIATU GOSTYNIŃSKIEGO**

z dnia 27 maja 2021 r.

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 920) oraz art. 6 ust. 1, ust. 3 pkt 1, ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 218 ze zm.) Rada Powiatu Gostynińskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Gostynińskiego.

§ 3.

Odpowiedzialnym za realizację uchwały czyni się Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyninie.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Przewodnicząca Rady Powiatu Gostynińskiego
Katarzyna Osowicz - Szewczyk

Załącznik do uchwały Nr XXVI/164/2021

Rady Powiatu Gostynińskiego

z dnia 27 maja 2021 r.

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2021-2025**

Spis treści

Wprowadzenie

I. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie.

II. Uregulowania prawne.

III. Rekomendacje do Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025.

IV. Strategiczne kierunki działań i rozwoju.

V. Przewidywane efekty programu.

VI. Źródła finansowania programu.

VII. Beneficjenci programu.

VIII. Monitoring i ewaluacja programu.

Zakończenie

Załącznik nr 1 do Programu

Powiatowy program działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą.

Załącznik nr 2 do Programu

Powiatowy program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Wprowadzenie

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem coraz bardziej powszechnym, spotkanym we wszystkich zakątkach naszego globu. Przemoc domowa wpływa negatywnie i niszczy ludzi, niezależnie od ich pozycji społecznej czy ekonomicznej. Dotyka niestety najsłabszych dzieci, kobiety, osoby starsze i niepełnosprawne niszcząc cały system rodzinny. Odbija się także negatywnie na rolach i strukturach społecznych. Osoba doznająca przemocy ma zaburzone poczucie bezpieczeństwa oraz własnej wartości, dlatego często nie jest w stanie we właściwy sposób realizować się w życiu osobistym i społecznym. Brak właściwej reakcji na przemoc w rodzinie potęguje ją i utrwała.

W Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997 roku znajduje się zapis, który mówi o tym, iż instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką. Państwo ma dbać o dobro rodziny poprzez uwzględnienie go w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy przy użyciu odpowiednich metod i narzędzi, rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej, do których przecież należy sytuacja przemocy w rodzinie.

W powiecie gostyńskim od 2011 roku realizowany jest Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Z analizy danych za ubiegłe lata zauważalnym jest zapotrzebowanie na udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą w formie terapii i wsparcia, a także na działania profilaktyczne w tym zakresie. Również osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie są coraz częściej zainteresowane uzyskaniem pomocy w rozwiązaniu problemu.

Niniejszy program ma służyć wytyczeniu kierunków działania dla wszystkich podmiotów szczebla powiatowego zaangażowanych w realizację założeń pomocy osobom uwikłanym w zjawisko przemocy lub nim zagrożonym. Zaplanowane działania mają na celu poprawę sytuacji rodzin doznających przemocy, a także ochronę osób i rodzin zagrożonym tymże zjawiskiem.

I. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem niezmiernie złożonym, a negatywne konsekwencje i skutki, jakie ze sobą niesie, mają wpływ nie tylko na osoby doświadczające tej przemocy, ale również na ogół społeczeństwa.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie która stanowi, że przemoc w rodzinie to: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt.1 ustawy, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Przemoc zatem to czyn, który uwłacza godności osobistej każdej osoby, a także wymusza konkretne zachowania wbrew woli ofiary.

Cechy przemocy to: intencjonalne działanie lub zaniechanie działania jednej osoby wobec drugiej, przewaga sił jednej osoby (silniejszej) nad drugą (słabszą), narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powoduje cierpienie, ból i szkody.

Zjawisko przemocy ze względu na sposób w jaki demonstrowane są zachowania przemocowe oraz obszar funkcjonowania ofiary, w obrębie którego dokonuje się przemoc może przybierać różne formy:

Przemoc fizyczna (naruszenie nietykalności fizycznej) - popychanie, policzkowanie, szarpanie, kopanie, duszenie, bicie pięścią, nieudzielenie koniecznej pomocy itp.

Przemoc psychiczna/emocjonalna (naruszenie godności osobistej) – wyśmiewanie poglądów, opinii, religii, narzucanie własnych poglądów, stała krytyka, poniżanie, upokarzanie, obwinianie, manipulowanie poczuciem winy, wyzwiska, wmawianie choroby psychicznej, odmawianie współżycia seksualnego, izolowanie poprzez kontrolowanie kontaktów z innymi, zakaz opuszczania domu, oskarżanie o powodowanie lub prowokowanie przemocy, zaprzeczanie i minimalizowanie przemocy, wykorzystanie dzieci do sprawowania kontroli, wzbudzanie poczucia winy, wrogie nastawienie dzieci wobec rodzica, traktowanie partnerki jako służącej, stosowanie gróźb itp.

Przemoc seksualna (naruszenie intymności) - wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, zmuszanie do sadystycznych i upokarzających zachowań seksualnych, gwałty, demonstrowanie zazdrości, wyśmiewanie wyglądu, ciała itp.

Przemoc ekonomiczna (naruszenie własności) - odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokojenie podstawowych materialnych potrzeb rodziny itp.

Zaniedbanie (naruszenie obowiązku opieki ze strony osób bliskich) - brak niezaspokajania podstawowych potrzeb fizycznych (wyżywienie, higiena, ubranie) i emocjonalnych (bezpieczeństwo, ochrona, opieka) słabszych członków rodziny, tj. dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych przez osoby za to odpowiedzialne.

Wymienione wyżej rodzaje stosowanej przemocy rzadko występują z osobną, przemocą fizyczną często towarzyszy przemoc emocjonalna, a przemoc seksualna zostawia trwałe ślady w psychice ofiary. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) określa przemoc w związku jako najczęstszą formę zachowań przemocowych stosowanych wobec kobiet ze strony partnera. Jedna na pięć kobiet jest ofiarą przemocy w rodzinie są, jak widać, Najczęściej ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci (jedna na pięć kobiet doświadczyła przemocy w ciągu swojego życia – Irena Pospiszyl „Przemoc w rodzinie”, Warszawa 1994), zdecydowanie rzadziej mężczyźni, wiąże się to z faktem, że stają się nimi przede wszystkim osoby starsze z powodu swojego wieku bądź choroby, nieporadne życiowo, osoby starsze i niepełnosprawne. Zjawisku przemocy w rodzinie towarzyszy zwykle niski poziom wrażliwości społecznej.

Związki oparte na przemocą cechuje szczególna dynamika, zazwyczaj powtarza się w cyklach składających się z trzech następujących po sobie faz:

1. **Faza narastania napięcia** – istotą tej fazy jest wzrost napięcia między sprawcą, a ofiarą. Sprawca staje się podirytowany i rozdrażniony, zaczyna zachowywać się w sposób zagrażający bezpieczeństwu emocjonalnemu ofiary. Każdy drobiazg wywołuje jego złość, często robi awantury. Staje się patologicznie zazdrosny, kontrolujący i opresyjny. Ofiara doskonale odczuwa zbliżający się atak i stara się nie denerwować partnera, cały czas jest czujna, napięta i bardzo uważna.

2. **Faza gwałtownej przemocy** - w tej fazie partner staje się katem. Wpada w szal i wyładowuje swoją wściekłość na partnerce i pozostałych członkach rodziny. Eksplozję wywołuje zazwyczaj jakiś drobiazg, np. spóźniony posiłek. Skutki użytej przemocy mogą być różne - podbite oko, połamane kości, obrażenia wewnętrzne, a nawet śmierć. Zazwyczaj kobieta, niezależnie od tego jak bardzo się stara, nie jest w stanie opanować narastającej wściekłości partnera. Niektórych sprawców cechuje ogromna brutalność, dla kobiety etap ten może oznaczać walkę o przeżycie. Po zakończeniu wybuchu przemocy, kobieta jest w stanie szoku, odczuwa wstyd, przerażenie, złość i bezradność.

3. **Faza miodowego miesiąca** - gdy sprawca wyładował już swoją złość i wie, że posunął się za daleko, nagle staje się inną osobą. Okazuje skruchę i obiecuje, że to się nigdy nie powtórzy. Stara się znaleźć jakieś wytłumaczenie dla tego, co zrobił i przekonuje ofiarę, że to był jednorazowy, wyjątkowy incydent, który się już nigdy nie zdarzy. Sprawca okazuje ciepło i miłość. Ofiara zaczyna wierzyć w to, że partner się zmienił i że przemoc była jedynie incydentem. Czuje się kochana, a życie we dwoje wydaje się piękne i pełne nadziei. Jednak faza miodowego miesiąca i związane z nią przyjemności przemijają i ponownie rozpoczyna się faza narastania napięcia.

II. Uregulowania prawne

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie oparty jest przede wszystkim na założeniach ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 218 ze zm.).

Inne akty prawne niezbędne do realizacji Programu to:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876);
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2020 r. poz. 920);
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359).

Inne dokumenty i akty normatywne, wpływające na opracowanie założeń powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Województwa Mazowieckiego na lata 2021–2025 – przyjęty uchwałą nr 373/214/21 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 15.03.2021r.
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 30, z późn. zm.);

- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327);
- Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej z dnia 11 maja 2011 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 961);
- ustawa z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 956).

Akty wykonawcze w postaci rozporządzeń do ustaw regulujących założenia powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie bądź wpływających na opracowanie jego założeń:

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209 poz. 1245);
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2010 r. Nr 201 poz. 1334, z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011 r. Nr 50 poz. 259);
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz.U. z 2011 r. Nr 81 poz. 448).

III. Rekomendacje do Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025

Art.6. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego.

Do zadań powiatu należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Fakt doświadczania przemocy jest dla osób nią dotkniętych związany z olbrzymim obciążeniem psychicznym, jest to dla nich sytuacja, z którą niejednokrotnie nie potrafią same sobie poradzić. Ważne jest zapewnienie osobom doznającym przemocy pomocy specjalistycznej, zwłaszcza psychologicznej. W ramach zadań realizowanych na szczeblu powiatowym pomoc taką zapewnią Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyninie, gdzie proponowana jest pomoc w formie:

- indywidualnego wsparcia psychologicznego,
- psychoterapii indywidualnej,
- pomocy prawnej,

- udziału w grupie wsparcia dla osób doświadczających przemocy.

Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie jest realizowany w powiecie gostyńskim od 2017 roku. Liczba osób uczestniczących w programie zależna jest od zainteresowania, a także od posiadanych środków finansowych. Na ten cel w 2020 roku wzorem lat ubiegłych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyninie otrzymało środki finansowe z budżetu Wojewody w wysokości 6.768 zł, co umożliwiło na objęcie pomocą w formie grupowej 8 sprawców. W ramach spotkań odbyły się indywidualne konsultacje ze sprawcami przemocy oraz ich rodzinami. Celem programu było zapoznanie uczestników z definicją przemocy, jej rodzajami i formami, zaprezentowanie zachowań, które zaliczane są do przemocowych, cyklu przemocy. Przedstawiane zostały sposoby błędnego przekształcania informacji oraz fałszywego interpretowania rzeczywistości, a także stwarzane listy alternatyw, służące zapobieganiu zachowaniom niepożądanym.

O skali zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie gostyńskim mogą świadczyć działania podejmowane przez jednostki szczebla powiatowego takie jak: Komenda Powiatowa Policji w Gostyninie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyninie, Prokuratura Rejonowa w Gostyninie, Zespoły Interdyscyplinarne działające na terenie powiatu.

Statystyka Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyninie

Tab. nr 1 Realizacja programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w latach 2018-2020

Wyszczególnienie	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba zgłoszonych osób w programie w tym:	10	10	10
Skierowane przez Sąd	0	0	0
Skierowane przez Zespoły interdyscyplinarne	10	6	10
Osoby, które zgłosiły się samodzielnie	0	4	0
Liczba osób zakwalifikowanych do udziału	10	8	8
Liczba osób, które ukończyły program	4	2	2

Źródło danych: PCPR Gostynin

W zakresie kierowania osób do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc jest nawiązana stała współpraca z działającymi na terenie powiatu Zespołami Interdyscyplinarnymi, Policją, Prokuraturą i Sądem Rejonowym. Zgodnie z wytycznymi Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar przemocy w Rodzinie program obejmuje 60 godzin zajęć grupowych, a do ukończenia programu jest wymagana 80% obecność na zajęciach. Przedstawione powyżej dane wskazują, że w 2018 roku ukończyło z sukcesem program 40% uczestników, natomiast w 2019 i 2020 roku było to 25% uczestników.

W 2020 roku przeprowadzono „Warsztaty Umiejętności Wychowawczych” dla 8 matek ze środowisk zagrożonych przemocą w rodzinie oraz borykających się z problemami wychowawczymi. Przeprowadzono 2 sesje indywidualne oraz 15 spotkań warsztatowych, których

celem było nabycie niezbędnych umiejętności do budowania poprawnych relacji rodzic – dziecko, rozpoznawania potrzeb i problemów dziecka, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów na linii rodzic – dziecko. Podczas zajęć omawiane były tematy związane z przemocą domową, jej skutkami oraz możliwościami rozwiązywania trudnych sytuacji życiowych. Osoby uczestniczące miały możliwość kontynuowania rozpoczętej terapii.

Statystyka sądu, prokuratury, policji.

Tab. nr 2 Postępowania prowadzone przez Prokuraturę Rejonową w Gostyninie w latach 2018-2020

Lp	Wyszczególnienie	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
1.	Prowadzone sprawy sądowe kwalifikowalne z art. 207 kk (wpłynęły)	85	70	72
2.	Prowadzone sprawy sądowe kwalifikowalne z art. 190 kk (wpływ)	0	0	5
3.	Rodziny objęte dozorem kuratora	-	-	-

4.	Osoby skierowani na terapię dla sprawców przemocy	-	-	-
5.	Dozór Policji z obowiązkiem opuszczenia lokalu	10	3	12
6.	Dozór Policji z zakazem zbliżania się	18	12	11

Źródło: dane Prokuratura Rejonowa

Z powyższej tabeli wynika, że sprawy sądowe kwalifikowalne z art. 207 kk, które wpłynęły do rozpatrzenia w 2020 roku w stosunku do 2018 roku zmalały o 15,29%, natomiast w stosunku do 2019 roku wzrosły o 2,35 %.

Tab. nr 3 Postępowania prowadzone przez Sąd Rejonowy w Gostyninie w latach 2018-2020

Lp	Wyszczególnienie	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
1.	Prowadzone sprawy sądowe kwalifikowalne z art. 207 kk (wpłynęły)	31	36	22
2.	Prowadzone sprawy sądowe kwalifikowalne z art. 190 kk (wpływ)	12	15	13
3.	Rodziny objęte dozorem kuratora	12	40	31
4.	Osoby skierowani na terapię dla sprawców przemocy	1	1	1
5.	Wydane nakazy opuszczenia przez sprawcę lokalu zajmowanego wspólnie z osobą/rodziną doznająca przemocy	-	3	2
6.	Wydane zakazy zbliżania się do osoby/rodziny doznającej przemocy	1	3	1

Źródło: dane Sąd Rejonowy

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowniczej w Gostyninie prowadzi dozory z art. 207 § 1 kk na terenie całego powiatu oraz współpracuje w zakresie kierowania osób stosujących przemoc w rodzinie pozostających pod dozorem kieruje osoby do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. W latach 2018-2020 zostały skierowane 3 osoby.

Tab. nr 4 Interwencje domowe na terenie powiatu w latach 2018-2020.

Lp	Wyszczególnienie	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
1.	Interwencje domowe ogółem	222	261	213
2.	Interwencje dotyczące przemocy w rodzinie ogółem w tym:	62	63	60
	miasto	38	24	26
	wieś	24	39	34

Źródło: dane Komenda Powiatowa Policji

Liczba interwencji domowych i interwencji dotyczących przemocy domowej odnotowanych na terenie powiatu gostynińskiego na przestrzeni lat 2018-2020 utrzymuje się na podobnym poziomie i stanowią 28,17% ogółu interwencji w 2020 roku. Interwencje, które prowadzono w mieście w 2020 roku spadły w stosunku do 2018 roku o 12 interwencji, lecz wzrosły o 2 interwencje w stosunku do 2019 roku. Interwencje prowadzone na terenie wiejskim w 2020 roku wzrosły o 10 w stosunku do 2018r. natomiast spadły o 5 w stosunku do 2019 roku.

Tab. nr 5 Prowadzone procedury „Niebieska Karta” na terenie powiatu w latach 2018-2020

Lp	Wyszczególnienie	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
2.	Procedury Niebieska Karta ogółem w tym:	78	66	84
	miasto	41	34	42
	wieś	37	32	42
3	Sprawcy przemocy domowej pod wpływem	51	40	47

alkoholu ogółem w tym:				
	kobiety	-	1	2
	mężczyźni	51	39	45
	nieletni	-	-	-

Źródło: dane Komenda Powiatowa Policji

Sprawcami przemocy domowej najczęściej są mężczyźni i stanowią 95,74% ogółu sprawców, natomiast kobiety 4,26%.

Statystyka ośrodków pomocy społecznej

Tab. nr 6 Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej w powiecie gostyńskim w latach 2018-2020

Lp	Wyszczególnienie	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej			Liczba osób łącznie w rodzinach		
		2018	2019	2020	2018	2019	2020
1.	Miasto Gostynin	6	4	0	12	7	0
2.	Gmina Gostynin	2	1	0	6	2	0
3.	Miasto-Gmina Sanniki	0	0	0	0	0	0
4.	Gmina Pacyna	1	0	1	1	0	5
5.	Gmina Szczawin Kościelny	0	0	0	0	0	0
Powiat ogółem		9	5	1	19	9	5

Źródło: dane ośrodków pomocy społecznej

Powyższe dane przedstawiają, że maleje liczba rodzin i osób w rodzinie, które korzystają ze wsparcia ośrodków pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie. Ponieważ jest to problem wstydlivy i zazwyczaj ukrywany to mała grupa osób decydują się powiedzieć o tym pracownikowi socjalnemu. Co wynika z powyższej tabeli.

Zaprezentowane dane obrazują, że zjawisko przemocy w rodzinie występuje na terenie powiatu gostyńskiego. Trudno jednoznacznie oszacować dokładne rozmiary tego zjawiska, ponieważ problem przemocy często bywa nieujawniany. Wiele ofiar przemocy nie decyduje się na złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa i nie szuka pomocy, dlatego też na terenie powiatu podejmowane są inicjatywy mające na celu ograniczenie zjawiska przemocy oraz podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie.

Powiatowy program składa się z szeregu interdyscyplinarnych działań, które są ukierunkowane na realizację poszczególnych celów. Jednocześnie zakłada się, że spójność działań prowadzić będzie do osiągnięcia jak najwyższego poziomu celu głównego.

Zakłada się, że Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 będzie stanowił wielopłaszczyznową strategię działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy domowej, realizowaną przez wszystkie jednostki i organizacje szczebla powiatowego zobligowane do podejmowania działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizowane działania będą miały charakter:

- profilaktyczny (promowanie, propagowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy),
- edukacyjny (upowszechnianie wiedzy na temat przemocy i jej negatywnych skutków, kształtowanie właściwych postaw, w tym braku akceptacji dla przemocy i obalanie stereotypów),
- pomocowy (specjalistyczne poradnictwo, działania terapeutyczne, korekcyjno-edukacyjne, informowanie o możliwościach i miejscach uzyskania pomocy),
- wspierający (wsparcie merytoryczne i praktyczne służb pomocowych, wzmacnianie i aktywizowanie instytucji i organizacji, rozwój instytucjonalny, współpraca i wymiana doświadczeń).

IV Strategiczne kierunki działań i rozwoju.

Głównym celem programu jest ograniczenie i rozwój działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Gostyńskiego.

Cel operacyjny 1

Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie.				
Lp.	Kierunki działań	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Upowszechnianie informacji i edukacja osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Komenda Policji, instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu.	2021-2025	Liczba zajęć dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie Liczba osób uczestniczących w zajęciach
2.	Zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz będących w innej sytuacji kryzysowej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	2021-2025	Liczba osób, które skorzystały z schronienia
3.	Udzielanie pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego osobom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz będących w innej sytuacji kryzysowej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	2021-2025	Liczba osób, którym udzielono porad Liczba udzielonych porad
4.	Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,	2021-2025	Liczba dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej w związku z przemocą w rodzinie
5.	Organizowanie grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Organizacje pozarządowe.	2021-2025	Liczba osób uczestniczących Liczba spotkań

Cel operacyjny 2

Zintensyfikowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.				
Lp.	Kierunki działań	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Upowszechnianie informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Komenda Policji, Organizacje pozarządowe, instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu.	2021-2025	Liczba opracowanych ulotek i zamieszczonych informacji.
2.	Organizacja grup edukacyjnych dla rodziców oraz prowadzenie indywidualnych rozmów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Organizacje pozarządowe, instytucje działające na rzecz	2021-2025	Liczba rodziców uczestniczących w spotkaniach Liczba zorganizowanych spotkań

		przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu.		
3.	Organizacja zajęć profilaktycznych dla uczniów w szkołach realizowane poprzez pogadanki, prelekcje, warsztaty, programy	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Komenda Policji Organizacje pozarządowe, instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu.	2021-2025	Liczba osób uczestniczących w zajęciach Liczba zorganizowanych spotkań
4.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości uzyskania m. in. pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Komenda Policji, Organizacje pozarządowe, instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu.	2021-2025	Liczba opracowanych i upowszechnionych materiałów informacyjnych Liczba lokalnych kampanii społecznych
5.	Realizacja programu psychologiczno pedagogicznego dla osób dotkniętych przemocą zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Organizacje pozarządowe, instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu.	2021-2025	Liczba osób uczestniczących Liczba spotkań

Cel operacyjny 3

Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.				
Lp.	Kierunki działań	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowe Placówki Oświatowe, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, Organizacje pozarządowe, Powiatowa Komenda Policji, Ośrodki pomocy społecznej	2021-2025	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach Liczba spotkań
2.	Działania prowadzone przez kuratorów sądowych	Kuratorzy sądowi	2021-2025	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach Liczba spotkań
3.	Podejmowanie czynności prawnych wynikających z przepisów prawa	Komenda Policji, Prokuratura Rejonowa, Zespoły interdyscyplinarne, Ośrodki pomocy społecznej.	2021-2025	Liczba interwencji Liczba wszczętych postępowań Liczba spraw skierowanych do sądu

Cel operacyjny 4

Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.				
Lp.	Kierunki działań	Realizatorzy	Termin	wskaźniki
1.	Wymiana informacji między podmiotami działającymi w	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowe	2021-2025	Liczba spotkań przedstawicieli

	obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Placówki Oświatowe, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, Komenda Policji, Prokuratura Rejonowa, Ośrodki pomocy społecznej, Organizacje pozarządowe, instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu.		podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie
2.	Wzmocnienie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.			Liczba osób uczestniczących Liczba szkoleń

V. Przewidywane efekty realizacji Programu

1. Wzrost świadomości społecznej i zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie w aspekcie prawnym, materialnym i emocjonalnym.
2. Poprawa bezpieczeństwa rodzin i spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
3. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
4. Niwelowanie skutków przemocy w rodzinie.
5. Odpowiednie przygotowanie osób pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.
6. Zacieśnienie systemu współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

VI. Źródła finansowania Programu.

Środki finansowe na realizację programu będą pochodziły z:

- środków własnych powiatu,
- dotacji z budżetu państwa,
- funduszy unijnych,
- grantów i konkursów,
- innych.

VII. Beneficjenci Programu

Program skierowany jest do:

- rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy,
- osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- osób stosujących przemoc w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie,
- przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zajmujących się udzielaniem pomocy w sytuacji przemocy w rodzinie,
- społeczności lokalnej.

VIII. Monitoring i ewaluacja programu

Monitorowanie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 odbywać się będzie na podstawie corocznej sprawozdawczości z realizowanych celów. Informacje te będą przedkładane Zarządowi Powiatu oraz Radzie Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyninie.

Ewaluacja programu będzie przebiegała w oparciu o analizę i interpretację zebranych danych własnych oraz danych pozyskanych od współpracujących instytucji pomocowych. Pozyskane dane umożliwią ocenę wartości programu oraz pomogą w dalszym jego planowaniu, realizacji i rozwoju działań. Analiza zebranych danych pozwoli na sprawdzenie skuteczności i efektywności przyjętych założeń.

Program stanowi dokument otwarty, który można modyfikować wraz ze zmieniającymi się potrzebami, przepisami prawnymi oraz środkami finansowymi.

Zakończenie

Przemoc w rodzinie jest przestępstwem, gdyż łamie prawo do godnego traktowania i przestrzegania jego praw. Każdy, kto wie lub jest świadkiem tego zjawiska powinien poinformować o tym odpowiednie służby, które są zobowiązane do ochrony ofiar i udzielenia wszechstronnej pomocy. Zatem niezbędnym staje się realizowanie wszelkich inicjatyw mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Wielopoziomowe działania podejmowane przez wszystkie zaangażowane podmioty powinny wpłynąć na usprawnienie systemu pomocy, ograniczenie tego zjawiska i towarzyszących mu innych zachowań patologicznych oraz poprawy kondycji rodzin.

**do Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025**

Powiatowy Program działań profilaktycznych, którego celem jest udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą

Wstęp

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997 roku mówi, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, natomiast organy władzy publicznej zobowiązane są do ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Opracowany program działań profilaktycznych w zakresie udzielania pomocy specjalistycznej oraz promowanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą, zapewnia dziecku prawo do prawidłowej opieki i wychowania. Rodzicom zaś ukazuje jak prawidłowo powinna wypełniać swoją funkcji rodziny oraz zapewnić opcjonalne warunki do rozwoju i wychowywania własnych dzieci.

Podstawa prawna

Art.6. ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 218) nakłada na samorząd powiatowy między innymi obowiązek opracowania i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Inne akty prawne:

Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020r. poz. 1876 ze zm.),

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019r. poz. 2277 ze zm.),

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz. 2050, ze zm.)

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020r. poz. 1057 ze zm.).

Cel programu

Celem Programu jest podejmowanie działań służących zwiększeniu wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz promowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy poprzez inicjatywy skierowane do młodzieży oraz rodzin z terenu powiatu gostyńskiego. Istotnym jest wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, a także uświadamianie młodzieży zagrożeń wynikających ze zjawiska przemocy.

Planowane działania

Zakłada się następujące działania:

- organizację zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w formie pogadarek, prelekcji, warsztatów, programów profilaktycznych,
- wdrażanie programów o tematyce przeciwdziałania przemocy,
- organizację spotkań na temat działań propagujących pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich,
- organizację grup edukacyjnych dla rodziców i rozmów indywidualnych;
- psychoedukację rodziców podczas wywiadówek,
- indywidualne poradnictwo dla dzieci i młodzieży oraz pomoc w sytuacjach kryzysowych,
- organizację czasu wolnego młodzieży w formie kółek zainteresowań, wyjazdów integracyjnych i innych imprez propagujących zachowania alternatywne wobec przemocy,
- wspieranie samorozwoju osobowościowego w formie grup motywacyjnych i samorozwoju.

Zakładane efekty

Realizacja założeń programu pozwoli na:

- zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie,
- pomoc rodzinom dysfunkcyjnym, z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i zagrożonych przemocą,
- zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych,
- niwelowanie funkcjonujących stereotypów dotyczących przemocy,
- propagowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich,
- rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie, konstruktywnego wyrażania uczuć,
- zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy,
- nabycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy,
- rozpoznanie sygnałów zapowiadających zachowania przemocowe,
- promowanie pozytywnych postaw (w tym poczucia odpowiedzialności za własne czyny) oraz zachowań alternatywnych wobec przemocy.

Wskaźniki

Ocena realizacji działań będzie odbywała się na podstawie wskaźników określonych w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021–2025

Adresaci projektu

Adresatami programu są osoby dorosłe, zwłaszcza rodzice z rodzin zagrożonych przemocą dzieci i młodzież szkół podstawowych i ponadpodstawowych na terenie powiatu gostyńskiego.

Realizatorzy Programu:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyninie

Komenda Powiatowa Policji

Podstawowe i ponadpodstawowe placówki oświatowe

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

Organizacje pozarządowe

Miejsce i czas realizacji Programu

Działania będą miały charakter długofalowy i będą realizowane w latach 2021-2025 na terenie powiatu gostyńskiego.

Źródła finansowania

Źródła finansowania wynikają z założeń Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.

Monitoring

Zasady monitorowania zostały określone w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.

Zakończenie

W obecnych czasach, gdy przemoc jest coraz częstszym zjawiskiem, koniecznym staje się podejmowanie systemowych działań mających na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Jest to możliwe między innymi poprzez działania profilaktyczne skierowane zarówno do rodzin zagrożonych lub dotkniętych przemocą oraz do młodzieży. Ważnym elementem tych działań jest promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci oraz prezentowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy.

W realizacji Programu zakłada się udział pomiotów z terenu powiatu gostynińskiego, które swoimi działaniami obejmują pomoc oraz ochronę dziecka i rodziny.

do Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025

Powiatowy Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie powiatu gostynińskiego.

Wstęp

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zadaniem własnym powiatu jest opracowanie i wdrożenie do realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, natomiast zadaniem powiatu z zakresu administracji rządowej jest opracowanie i wdrożenie do realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadaniem programu jest zastosowanie metod edukacyjnych, socjologicznych i psychologicznych wobec sprawców przemocy w celu zmiany ich postaw i zachowań.

Program został opracowany w oparciu o wytyczne do tworzenia modelowych programów korekcyjno–edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Niniejszy program stanowi uzupełnienie oferty pomocowej Powiatu na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jest programem operacyjnym, służącym realizacji zadań wynikających z Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025.

1. Podstawa prawna programu.

- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r. poz. 218 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno – edukacyjne (Dz.U. z 2011r. Nr 50, poz. 259),
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Gostynińskim na lata 2021-2015
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Gostynińskim na lata 2021–2027

2. Zawartość merytoryczna i przewidywane efekty programu.

Jednym z elementów programu jest edukacja mająca na celu: uświadomienie sprawcy czym jest przemoc, uzyskanie przez niego świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich, rozpoznanie przez niego sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowania przemocowe, komunikację interpersonalną, promocję pozytywnych postaw i wartości, wpływ przemocy na psychikę i zachowanie najbliższych.

Rozpoznawanie i zmiana systemu przekonań i postaw osobistych – przez takie działania należy rozumieć diagnozę osobistych przekonań uczestników, dotyczących postaw i nastawień emocjonalnych, które inicjują i wzmacniają przemoc. Do zadań w tej kwestii, należy również promowanie postaw i wartości, które są alternatywą wobec postaw sprzyjających stosowaniu przemocy.

Zmiany behawioralno-poznawcze – umożliwienie uczestnikom, udziału w zajęć warsztatowych z wykorzystaniem różnych technik pracy indywidualnej i grupowej, która obejmuje działania ukierunkowane na zmiany behawioralno-poznawcze poprzez naukę konstruktywnych form myślenia, kontroli szkodliwych zachowań w sytuacjach konfliktowych.

Proponowane działania określone w niniejszym programie winny się przyczynić do:

- wzrostu świadomości i umiejętności rozpoznawania form przemocy,

- uzyskania świadomości o własnych zachowaniach przemocowych wobec innych,
- nabycia nowych umiejętności rozwiązywania problemów bez agresji,
- nabycia umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć, partnerstwa we współdziałaniu oraz
- korzystania z pomocy innych.

3. Realizacja programu.

Program będzie realizowany w formule spotkań indywidualnych i grupowych w wymiarze od 60 do 120 godzin. W ramach programu, dla osób zainteresowanych mogą odbywać się także spotkania z rodziną osoby stosującej przemoc.

Realizacja programu może odbywać się w systemie zamkniętym o stałej liczbie uczestników lub otwartym, gdzie w trakcie trwania programu dołączają nowi uczestnicy przechodząc po kolei wszystkie sesje.

4. Adresaci programu

Programu jest adresowany do sprawców przemocy domowej, dlatego zasadniczym warunkiem przyjęcia do programu jest uznanie przez nich faktu stosowania przemocy we własnej rodzinie.

1) Uczestnikami programu mogą być:

- osoby samodzielnie zgłaszające się,
- osoby kierowane przez sąd, skazane za przestępstwo przeciwko rodzinie ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy, korzystające z warunkowego zawieszenia wykonywania kary pozbawienia wolności,
- osoby zobowiązane przez inne organy, instytucje i organizacje.

2) Uczestnictwa w programie odmawia się:

- osobom z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi, w szczególności z zaburzeniami osobowości pogranicznej,
- chorym psychicznie,
- osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków z wyłączeniem osób, które przeszły lub są w trakcie podstawowego cyklu terapii uzależnień.

Odmowa uczestnictwa w programie następuje w czasie wstępnego rozpoznania diagnostycznego, prowadzonego w trakcie nurtu pracy indywidualnej, które jest pierwszym etapem realizacji programu.

5. Reguły uczestnictwa w programie.

Przed przystąpieniem do programu uczestnicy podpisują kontrakt określający zasady uczestnictwa w programie.

1) Kontrakt zawiera:

- formalne wymogi systematycznej obecności na zajęciach wraz z określeniem sankcji za uchylenie się od udziału w programie,
- zobowiązanie do powstrzymania się od przemocowych zachowań w kontaktach z członkami rodziny i innymi ludźmi,
- zobowiązanie do powstrzymania się od spożywania alkoholu i zażywania substancji psychotropowych,
- obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach,
- uznanie osobistej odpowiedzialności za fakt stosowania przemocy w rodzinie.

2) Wobec osób, których uczestnictwo w programie związane jest z decyzją sądu lub prokuratury stosuje się powiadamianie tych organów o:

- przystąpieniu sprawcy przemocy do programu,
- każdej sytuacji uchylenia się od udziału w programie,
- zakończeniu uczestnictwa w programie.

3) Rozpoznanie indywidualnej sytuacji obejmuje zadania:

- rzeczywiste okoliczności skierowania do programu,
- określenie czy uczestnik programu aktualnie stosuje przemoc,
- motywację kandydata do wzięcia udziału w programie,
- formy i okoliczności przemocowych zachowań oraz stopień krytycyzmu wobec tych zachowań,
- historię zachowań przemocowych,
- aktualną sytuację rodzinną i zawodową,
- cechy osobiste istotne dla pracy korekcyjnej,
- doświadczenie związane z nadużywaniem alkoholu i narkotyków,
- historia pomocy medycznej i psychoterapeutycznej w zakresie zaburzeń psychicznych,
- kontakty z wymiarem sprawiedliwości.

4) Uzyskane informacje objęte są zasadą poufności z wyjątkiem informacji wskazujących na popełnienie czynów zabronionych przez prawo.

5) Fakt uczestnictwa w programie osób dobrowolnie zgłaszających się jest objęty tajemnicą.

6. Osoby prowadzące Program.

Kwalifikacje osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne powinny być zgodne z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne (Dz.U. Nr 50, poz.259).

7. Partnerzy programu:

Założenia programowe w osiąganiu założonych celów i rezultatów przewidują współpracę z instytucjami i organizacjami, którymi są:

- Ośrodki pomocy społecznej,
- Kuratorzy zawodowi,
- Policja,
- Prokuratura Rejonowa,
- Rodziny uczestników programu.

8. Źródła finansowania programu.

Zgodnie z art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie środki na realizację i obsługę programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zapewnia budżet państwa. W związku z tym, realizacja powyższego Programu uzależniona jest od wielkości środków przekazanych samorządowi z budżetu państwa na ten cel.

9. Monitoring i ewaluacja programu.

Realizacja Programu jest ściśle związana z działaniami monitorującymi/kontrolującymi, które stanowią część nadzoru nad jego realizacją. System monitorowania obejmuje:

- postęp względem zaplanowanych założeń, działań i rezultatów programu,
- zachowanie związane z przemocą u osób uczestniczących w Programie w trakcie jego trwania i do 3-ich lat po jego zakończeniu.
- badanie występowania przemocy domowej w trakcie uczestnictwa sprawcy w programie minimum 2 razy.

Intensywność monitoringu zależy od osoby prowadzącej Program. Wskazaniem do częstszego monitoringu jest oceniana przez osobę prowadzącą Program lub inne służby skala zagrożenia, jaką

stwarzana sprawca wobec ofiar. Badanie występowania przemocy po zakończeniu Programu – minimum 1 raz.

Ewaluacja Programu umożliwia ocenę zasadności i pomiar skuteczności prowadzonych oddziaływań wobec uczestników zajęć. Badania ewaluacyjne obejmować będą w szczególności:

- uczestnictwo w programie (liczbę osób zgłoszonych, a liczba osób, które zakończyły program – spełniając kryteria jego ukończenia tj np.: zatrzymały przemoc, nabyły lub zwiększyły swoje umiejętności);
- stopień zmiany zachowań i postaw uczestników zajęć (badanie ankietowe na początku Programu oraz po jego zakończeniu, w którym uczestnicy udzielają odpowiedzi na pytania dotyczące zmian w życiu i wpływu Programu na te zmiany; obserwacja zachowań uczestników programu)

ocenę jakości zajęć organizowanych w ramach Programu (ocena satysfakcji np. ocena korzyści uczestnictwa w programie, proponowanych treści, sposobu prowadzenia zajęć).

PRZEWODNICZĄCA
Rady Powiatu Gostynińskiego
Katarzyna Okowicz-Szewczyk